

Бѣлѣгъ на дѣлмость числа на 11.

За да ся познае, дѣли-ли ся едно дадено число на 11, трѣбва единици-ты му да ся извадять изъ цифрѣ-тѣ на десятици-ты, остатъкъ-тѣ отъ десятици-ты да ся извади изъ цифрѣ-тѣ на стоини-ты, остатъкъ-тѣ отъ стоини-ты да ся извади изъ цифрѣ-тѣ на хыляды-ты и т. н. Ако на края отъ дѣйствіе-то не остане ничто, то дадено-то число ся дѣли на 11. — За примѣръ, да вземемъ 275 и да испытамъ това число, както ся каза: $7 - 5 = 2$, $2 - 2 = 0$. За остатъкъ излѣзе нула; отъ това и заключявамъ, че 275 ся дѣли на 11. И наистина $275 : 11 = 25$.

Да вземемъ още число 6897, като го испытамъ пакъ по тоя начинъ: $9 - 7 = 2$, $8 - 2 = 6$, $6 - 6 = 0$; и тукъ заключявамъ, че дадено-то число ся дѣли на 11; Така, $6897 : 11 = 627$.

Изясненіе. Тоя способъ ся основава на начинъ за съставленіе произведенія отъ умноженіе число на 11. Така, ако умножимъ число 627 на 11, и съединимъ хылнды-ты, стоини-ты, десятици-ты и единици-ты въ отдѣлни членове,

$$\begin{array}{r} 627 \\ \times 11 \\ \hline 627 \\ + 627 \\ \hline 6927 \end{array}$$

6 хил. $+(6+2)$ стот. $+(2+7)$ десят. $+7$ единици; то веднага ще ся покаже, че въ произведеніе-то цифра 7 единици ся повторя въ десятици-ты, цифра 2 десятици ся повторя въ стоини-ты, цифра 6 стоини ся повторя въ хыляды-ты; и отъ това ся разумѣва, зачто при изважданіе $2+7-7=2$, $6+2-2=6$, $6-6=0$, трѣбва да излѣзе на края нула.

Може да ся случи, та цифра-та отъ единици-ты отъ нѣкой-си рядъ да бжде по-горѣма отъ цифрѣ-тѣ на единици-ты отъ слѣдующій по-горень рядъ; въ такъвъ случай при тѣхъ послѣднѣхъ трѣбва да ся займе единицѣ отъ най-